

สภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

¹นงคราญ คำลอย, ²เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม

THE CONDITIONS AND DEVELOPMENT APPROACH FOR THE MANAGEMENT OF THE DISTRICT'S GOOD SCHOOL OF THE EXCELLENCE OF COMMUNITY SCHOOLS BAN NON SWANG, KUT KHAO PUN DISTRICT IN UBON RATCHATHANI PROVINCE

¹NONGKHRAN KHAMLOI, ²CHAROENWIT SOMPONGTHUM

Received: July 2, 2021

Revised: August 25, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1) สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$) 2) ได้แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี ทั้ง 7 ด้าน จำนวน 42 ประเด็น

คำสำคัญ : การบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ, โรงเรียนดีประจำตำบล

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

Abstract

This research aimed to study the condition and guidelines for developing good district school administration towards excellence.. The population in this study include administrator and teachers of 11. The research instruments used was 5-point rating scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.94. The researcher collects the information myself. Analyze data by computer used a program

The research findings were as follows:

1) The management of the district's good schools in total and each aspect were at high level. 2) Development approach for the management of the district's good school were development guidelines in seven areas, total 42 issues.

Keywords: School management excellence, The district's good school

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำนโยบายไปสู่ การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการทำการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นจริงในทางปฏิบัติสร้างโรงเรียนขึ้นดีเป็นต้นแบบของบูรณาการการปฏิรูปการศึกษา ส่งเสริมเด็กที่ขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาในระดับโรงเรียนที่ได้มาตรฐานใกล้เคียงบ้าน ระดมสรรพกำลังและทรัพยากรร่วมกันจัดการศึกษา โดยมีปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ กลยุทธ์ ภาพความสำเร็จของโครงการ โรงเรียนดีประจำตำบลเป็นโรงเรียนดีมีคุณภาพเป็นโรงเรียนที่สร้างโอกาสให้กับนักเรียนทุกคนให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละคนอย่างเต็มที่ และความสามารถที่เป็นหลักสำคัญของแต่ละคน คือความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะชีวิตเท่าทันต่อความก้าวหน้าทางสื่อเทคโนโลยีในสังคมฐานความรู้และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า83-90)

การบริหารความเป็นเลิศด้านการศึกษาของ Malcom Baldrige ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลกว่าเป็นแนวทางการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงสุด (มนัส บุญชม, 2555) นำมาเพื่อยกระดับความสามารถในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เกณฑ์ความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษาได้มาจากหลักการและแนวคิดของการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ การวางแผนกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ขององค์กร การให้ความสำคัญต่อบุคลากร การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง การ

รับผิดชอบต่อสาธารณะ การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ เพื่อสร้างเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานและการให้ข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี มีโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล มีจำนวนทั้งสิ้น 210 โรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 100-103) โรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง เป็นหนึ่งโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนดีประจำตำบล ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ในเครือข่ายเดียวกันก็เป็นส่วนหนึ่งที่ดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล และผู้วิจัยได้ศึกษาความเป็นมาและปัญหาจากหนังสือ วารสาร เอกสาร ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จากสภาพดังกล่าวจึงจำเป็นต้องศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลให้พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนดีประจำตำบลให้มีความเข้มแข็งและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติรวมทั้งเป็นแนวทางในการดำเนินงานปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์กับผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาหรือทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา The Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ประกอบด้วยเนื้อหา 7 ด้าน คือ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน 6) การมุ่งเน้นการดำเนินการ 7) ผลลัพธ์

ด้านตัวแปร

ตัวแปรในการวิจัย

1. สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

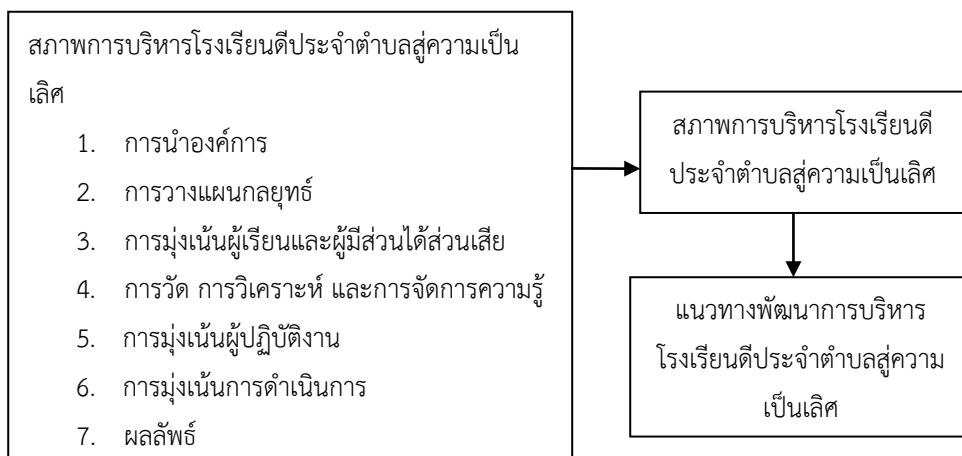

2. แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ

ด้านระยะเวลา

ช่วงเวลาในการทำวิจัยระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ.2563 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 11 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ประยุกต์จากแบบสอบถามของ จิรนนท์ วงศ์สุวรรณ (จิรนนท์ วงศ์สุวรรณ, 2558) แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

2.1 สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ (Rating scale)

2.2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศเป็นคำถามปลายเปิด (Open – end)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี และแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและรับแบบสอบถามกลับคืน
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

- 1) วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) วิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง ในอำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และนำผลการวิเคราะห์ มาแปลความหมายค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้ประยุกต์ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 135) ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00) ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49) ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49) ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49) ระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49)
- 3) สรุปประเด็นปัญหาและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 63.64 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 36.36 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด ร้อยละ 72.73 รองลงมาคือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 27.27 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 54.56 รองลงมา 1-5 ปี 36.36 และ 6-10 ปี ร้อยละ 9.08
2. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง ในอำเภอ กุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามรายด้าน ดังตาราง ที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามรายด้าน

ด้านที่	รายการ	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1	การนำองค์การ	3.72	0.14	มาก	6
2	การวางแผนกลยุทธ์	3.80	0.07	มาก	5
3	การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.88	0.04	มาก	4
4	การวัด การวิเคราะห์ การจัดการความรู้	4.17	0.16	มาก	1
5	การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน	4.17	0.11	มาก	1
6	การมุ่งเน้นการดำเนินการ	4.14	0.07	มาก	2
7	ผลลัพธ์	4.00	0.06	มาก	3
	เฉลี่ย	3.98	0.19	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามรายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อันดับที่ 1 คือด้านการนำองค์การ อันดับที่ 2 คือ ด้านการวางแผน กลยุทธ์ อันดับที่ 3 คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันดับที่ 4 ด้านผลลัพธ์ อันดับที่ 5 ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ อันดับที่ 6 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน

3. สรุปประเด็นปัญหาและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการนำองค์การ มี 8 ประเด็น 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มี 8 ประเด็น 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มี 4 ประเด็น 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มี 5 ประเด็น 5) ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน มี 4 ประเด็น 6) ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ มี 4 ประเด็น และ 7) ด้านผลลัพธ์ มี 9 ประเด็น

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อันดับที่ 1 คือด้านการนำองค์การ ($\mu=3.72$) อันดับที่ 2 คือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\mu=3.80$) อันดับที่ 3 คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

($\mu=3.88$) และด้านผลลัพธ์($\mu=4.00$) ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ ($\mu=4.14$) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($\mu=4.17$) และด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน ($\mu=4.17$) ตามลำดับ

2. แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบล วิเคราะห์จากแบบสอบถาม ได้ดังนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอแต่ละ 3 ประเด็นดังนี้

1. ด้านการนำองค์การ 1) ควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย 2) ควรรับฟังเหตุผลและเมื่อเกิดปัญหาต้องหาข้อสรุปที่เป็นกลาง 3) ผู้บริหารควรทบทวนคำสั่งแต่งตั้งหน้าที่ครูและบุคลากรให้มีความชัดเจนมากขึ้น

2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 1) ควรทำการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน รับฟังเหตุผลและความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน 2) ควรปรับปรุงและทบทวนแผนกลยุทธ์ให้มีความแน่นอนโดยปรับให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ 3) ควรวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาว 3-5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 1) ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ควรประเมินความพึงพอใจทุกปีการศึกษา 3) ควรประเมินความต้องการ สภาพปัญหาของชุมชน สรุปบันทึกนำผลมาวิเคราะห์และนำไปทบทวนพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของชุมชน

4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 1) ควรพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนให้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนเป็นปัจจุบันและเข้าถึงได้ง่าย 2) ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้มีความหลากหลาย 3) ควรจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน มี 4 ประเด็น ควรดำเนินการดังนี้ 1) ควรสอบถามและตรวจความถนัด ความสามารถของครูและบุคลากรก่อนมอบหมายงาน 2) ควรจัดทำแผนการพัฒนาครูในระยะสั้นและระยะยาว 3) ควรวางแผนการวิเคราะห์อัตรากำลังคนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

6. ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ 1) ควรกำหนดการออกแบบงาน เป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน 2) ควรวางแผนงานให้ชัดเจน จัดทำปฏิทิน ปฏิบัติงานประจำปี 3) ควรมีการกำกับ ดูแลและติดตามการปฏิบัติงานโดยผู้บริหารหรือหัวหน้างานเป็นระยะ

7. ด้านการมุ่งเน้นผลลัพธ์ 1) ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 2) ควรมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละภาคเรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ 3) ควรพยายามยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เทียบเคียงกับโรงเรียนเอกชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี สามารถอภิปรายตามรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการนำองค์การจากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจโดยการมอบหมายภาระหน้าที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมเท่าเทียมกันอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการวางแผนในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียน ขาดการกระจายอำนาจภายในกลุ่มงาน ทำให้ความเข้าใจต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมายไม่ชัดเจน และไม่มีคำสั่งชี้แจงภาระงาน หรือแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทำให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจไม่ตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอนงค์ พิษสิงห์ (อนงค์ พิษสิงห์, 2553) พบว่า สภาพการบริหารโดยทั่วไปของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีระดับผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหา คือ ไม่มีการประชุมวางแผนในการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการดำเนินงานไม่เป็นระบบ ขาดการประสานงานในสายงานและขาดการกระจายอำนาจสู่หัวหน้างาน

1.2 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ตอบสนองความท้าทาย โอกาส และความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดการสำรวจข้อมูล สารสนเทศในการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการวางแผนเพื่อวิเคราะห์หาข้อมูล จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค ขาดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาว 3-5 ปี แผนปฏิบัติการประจำปี และขาดการติดตามประเมินผล ตรวจสอบผลการดำเนินงานจากภายใน และภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุพัตรา เทศเสนาะ (สุพัตรา เทศเสนาะ, 2552) พบว่า มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหา คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงทำให้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

1.3 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนอยู่เสมออยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดคณะกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขาดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาร่วมกับผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการ

สถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนวิภา พวงลำเจียก (มนวิภา พวงลำเจียก, 2556) พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง เปิดโอกาส ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนส่งเสริมให้ครูศึกษารูปแบบและวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของครู โดยโรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน คือความพึงพอใจของผู้ปกครองและนักเรียน มีการวางแผนการให้บริการนักเรียนและผู้ปกครอง โดยคำนึงถึงความต้องการของบุคคลและยึดถือความเป็นเลิศเป็นเป้าหมายหลัก เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนเกิดความพึงพอใจและประทับใจในการบริการของโรงเรียนเพื่อนำผลสัมฤทธิ์ด้านต่างๆ ของนักเรียนมาปรับปรุง พัฒนาเป็นที่พอใจของผู้ปกครองและนักเรียน

1.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ จากผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาด การแต่งตั้ง คณะกรรมการรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศอย่างชัดเจน ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานศึกษา ขาดการประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศเทคโนโลยี ไม่สะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล และขาดการ ประเมินระบบสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพิศ สุตรเลข (สุพิศ สุตรเลข, 2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำธรรมนูญในโรงเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนไม่เป็นปัจจุบัน จึงควรมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัยและพร้อมใช้งาน

1.5 ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการยกย่องชมเชยครูอยู่เสมออยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการแต่งตั้ง คณะกรรมการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนขาดการประเมินผล การปฏิบัติงานตามเกณฑ์อย่างโปร่งใสและยุติธรรม และขาดการนำผลการประเมินไปประกอบในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การให้รางวัลสูงใจ หรือการยกย่องชมเชย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุตินันท์ พกานวน (ชุตินันท์ พกานวน, 2556) พบว่า ปัญหาด้านการติดตามและควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหา คือ บุคลากรไม่ได้รับการแต่งตั้งในการดำเนินงาน อย่างเป็นทางการ ไม่สร้างแรงจูงใจ ขาดการยกย่องชมเชย ขาดการสร้างขวัญและกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำคู่มือกำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการศึกษาและทำความเข้าใจในข้อมูลปัจจุบัน ขององค์กรเกี่ยวกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์การบริหารงาน ขาดการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู บุคลากรทางการ

ศึกษา ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมรรถนะการทำงานของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้อง ผลงานวิจัยของชุดินันท์ พกานวน (ชุดินันท์ พกานวน, 2556) พบว่า การกำหนดนโยบายในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหา คือ งบประมาณและเวลาไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ไม่ตระหนักต่อการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานไม่ได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายของการดำเนินงาน กิจกรรม ไม่สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของการดำเนินงาน กำหนดนโยบายในการดำเนินงานไม่ชัดเจน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการดำเนินงาน

1.7 ด้านผลลัพธ์ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนดำเนินการตามแผนที่ได้ครบถ้วน การได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างในการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดการวางแผนในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ดี ไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมิน ขาดการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธวัชชัย บำรุงยศ (ธวัชชัย บำรุงยศ, 2550, หน้า80-89) พบว่า โรงเรียนทุกแห่งมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ที่ต้องปฏิบัติทั้ง 3 ด้าน คือ การศึกษา สภาพแวดล้อมขององค์กร การจัดวางทิศทางขององค์กร และการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ส่วน ประเด็นปัญหาที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา

2. แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี จากการตอบแบบสอบถามพบว่า

1. ด้านการนำองค์การ มีแนวทางดังนี้ ควรผู้บริหารทบทวนคำสั่งแต่งตั้งหน้าที่ของครูและบุคลากรให้มีความชัดเจนมากขึ้น ควรกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ควรกำหนดให้มีการกระจายอำนาจภายในกลุ่มงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพฤตพิณ พฤตพิณกุล และ ภารดี อนันต์นาวี (พฤตพิณ พฤตพิณกุล และภารดี อนันต์นาวี, 2557, หน้า 138-149) พบว่า ผู้บริหารใช้การสื่อสารเพื่อชี้แจง ตรวจสอบ และย้ำเตือนความจำผ่านสื่อต่าง ๆ มีโครงสร้างและกระบวนการสื่อสารภายในโรงเรียน ในลักษณะของการสื่อสารแบบบนลงล่าง จากฝ่ายบริหาร ลงมาสู่ฝ่ายปฏิบัติงาน

2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีแนวทางดังนี้ ควรจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ที่มาจากครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกาญจนา ศิริวงศ์ (กาญจนา ศิริวงศ์, 2552) พบว่า มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยเริ่มจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการกำหนดทิศทางของโรงเรียนโดยการศึกษาผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยของนักเรียนแล้วนำมากำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของวัตถุประสงค์ของแผนกลยุทธ์และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินแผนกลยุทธ์

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแนวทางดังนี้ ควรทำการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน รับฟังเหตุผลและความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่ง

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของแววนนตร์ พิพัฒน์ประดิษฐ์ (แววนนตร์ พิพัฒน์ประดิษฐ์, 2548) รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีดังนี้ คือ ต้องมีการประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน การวางแผน การสร้างเครือข่ายให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จัดระดมทรัพยากรจัดการแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ส่งเสริมการผลิตสื่อจัดการอบรมเพื่อพัฒนาตน การใช้เทคโนโลยี การประชาสัมพันธ์โรงเรียน สำรวจความต้องการของชุมชนทุกปี การกำกับติดตาม ประเมินผลและสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีแนวทางดังนี้ ควรพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนให้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนเป็นปัจจุบันและเข้าถึงได้ง่าย ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการรับผิดชอบข้อมูลระบบสารสนเทศอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้อง กับผลงานวิจัยของปัญญา เทียบสูงเนิน (ปัญญา เทียบสูงเนิน, 2552) พบว่าแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการ สารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา คือ จัดงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ เลือกใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ ทำความเข้าใจให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของข้อมูล จัดแสดงข้อมูลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและที่ต้องการใช้เพิ่ม และมีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศตรวจสอบ

5. ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน มีแนวทางดังนี้ ควรสอบถามและตรวจความถนัดความสามารถของครูและบุคลากรก่อนมอบหมายงาน ควรจัดทำแผนการพัฒนาคูในระยสั้นและระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุกุลนา ใจภูมิภักดิ์ (สุกุลนา ใจภูมิภักดิ์, 2557) พบว่าด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ผู้บริหารควรมีการวางแผนการปรับ เงินเดือนให้สอดคล้องกับแผนงาน และนโยบายที่รัฐกำหนด และพิจารณาขึ้นเงินเดือน ด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ควรมองด้านอายุงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานด้วย รวมถึงการให้เพิ่มค่าตอบแทนพิเศษ เพื่อเป็นการเสริมขวัญกำลังใจให้กับคนทางานมีการตั้ง คณะกรรมการประเมินผลการปรับเงินเดือน สำรวจความพึงพอใจในการพิจารณาความดีความชอบ ให้กับคนทางานทุกระดับ

6. ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการมีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารควรวางแผนงานให้ชัดเจน จัดทำปฏิทิน ปฏิบัติงานประจำปีวิเคราะห์สมรรถนะในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพัตรา เทศเสนาะ (สุพัตรา เทศเสนาะ, 2552) พบว่า มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษามีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญที่สุด คือ สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษาและจัดทำแผนคุณภาพการศึกษา โดยจัดประชุมชี้แจงบทบาท หน้าที่และความ รับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหาร ร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

7. ด้านผลลัพธ์ มีแนวทางดังนี้ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจตนา เมืองมูล (เจตนา เมืองมูล, 2551) พบว่า ด้านการดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติ 3 ข้อ คือ การบำรุง ดูแล และพัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพสะอาด ร่มรื่น สวยงาม มั่นคง ปลอดภัย และมีการติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง เพื่อพัฒนาให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการนำองค์การ มีระดับต่ำสุดดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการแก้ไข โดยอาจนำแนวสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอภูซำ อำเภอภูซำ จังหวัดอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยนำเสนอไว้ไปทดลองใช้
2. ทุกด้านมีระดับสภาพการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และในรายข้อบางด้านมีระดับสภาพการบริหารโรงเรียนในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องหาวิธีหรือกลยุทธ์การดำรงรักษาไว้ ส่วนรายการที่เป็นลำดับสุดท้ายในแต่ละด้านควรใช้กลยุทธ์แก้ไข ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศในทัศนะของบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น
2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้ในระดับสูง ที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ศิริวงศ์. (2552). การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนถิ่นวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรนนท์ วงศ์สุวรรณ. (2558). แนวทางการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในกลุ่มสระนารายณ์ อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจตนา เมืองมูล. (2551). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอเซีย.

- ชุตินันท์ พกานวน. (2556). แนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมและสร้างจิตสำนึก
ความเป็นไทยของโรงเรียนแม่ข่ายคุณธรรมชั้นนำในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.
- ธวัชชัย บำรุงยศ. (2550). การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา เทียบสูงเนิน. (2552). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการจัดการสารสนเทศทาง การศึกษา
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล และภารดี อนันต์นาวิ. (2557). หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหาร
การศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ชลบุรี : มนตรี.
- มนวิภา พวงลำเจียก. (2556). สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนัส บุญชม. (2555). การพัฒนาระบบบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ควบคูวิชาสามัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แววเนตร์ พิพัฒน์ประดิษฐ์. (2548). รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2553). บัญชีรายชื่อโรงเรียนดีประจำตำบล ปี 2553-2557. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สกุณา ใจภูมิภักดิ์. (2557). แนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่จัน จังหวัด
เชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุพัตรา เทศเสนาะ. (2552). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา ขั้น
พื้นฐานตามแนวประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราช
ภัฏนครสวรรค์.

- สุพิศ สุตรเลข. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำธรรมนูญในโรงเรียนของ
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนงค์ พิขสิงห์. (2553). การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งประสิทธิผลในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์.
มหาสารคาม. ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

